

mulier instituut

**HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES**

**ECONOMISCHE
HOGESCHOOL
TILBURG**

Toegangsprijsmonitor 2021/2022

Toegangsprijzen Nederlandse sportaccommodaties

Arjen Davids

Paul Hover

Met medewerking van:

Jelle Schoemaker

Bertrik Berfelo

Bart van Bezooijen

Monique van Rooijen

Toegangsprijsmonitor 2021/2022

Toegangsprijzen Nederlandse sportaccommodaties

Mogelijk gemaakt met financiële steun van het ministerie van VWS

Arjen Davids
Paul Hover

(Mulier Instituut)
(Mulier Instituut)

M.m.v.

Jelle Schoemaker

(Hogeschool van Arnhem en Nijmegen)

Bertrik Berfelo

(Hogeschool van Arnhem en Nijmegen)

Bart van Bezooijen

(Fontys Economische Hogeschool Tilburg)

Monique van Rooijen

(Fontys Economische Hogeschool Tilburg)

© Mulier Instituut
Utrecht, juli 2022

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Betaalbaarheid van sport	4
1.2	Doel	4
1.3	Aanpak	4
1.4	Leeswijzer	6
2.	Toegangsprijzen zwembaden	7
3.	Toegangsprijzen ijsbanen	19
4.	Toegangsprijzen klim- en boulderhallen	21
5.	Conclusie	23
	Referenties	25
	Bijlage 1 Krimp- en anticipeergebieden	26
	Bijlage 2 Toegangsprijs zwembaden naar met/zonder recreatief gedeelte	27

1. Inleiding

1.1 Betaalbaarheid van sport

De betaalbaarheid van het sportaanbod en het faciliteren en stimuleren van sportdeelname zijn al jaren belangrijke aandachtspunten in beleidsagenda's, onder andere van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en gemeenten. De betaalbaarheid van het sportaanbod wordt bepaald door het kostenplaatje (aanbodkant) en het vrij besteedbaar inkomen van de sportconsument (vraagkant). Voorliggende studie over toegangsprijzen van sportaccommodaties richt zich op aspecten van de aanbodkant. Een stijging van de toegangsprijs van bijvoorbeeld zwembaden raakt consumenten in hun portemonnee en kan de inclusiviteit van sport bedreigen: het idee dat iedereen moet kunnen meedoen en dat de prijs geen belemmering voor sportdeelname mag zijn.

Tegen deze achtergrond is het van belang in kaart te brengen hoe de toegangsprijzen zich ontwikkelen. Daarvoor zijn het Mulier Instituut en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) in 2016 gestart met een onderzoek waarin dit jaarlijks wordt gemonitord. In 2019 is Fontys Economische Hogeschool Tilburg (Fontys) met de opleiding SPECO Sportmarketing bij het onderzoeksteam aangesloten.

Voorliggend rapport is de tweede (separaat gepubliceerde) toegangsprijzmonitor. Vanaf 2021 wordt voor de overzichtelijkheid apart gerapporteerd over de contributies van verenigingssporten. Deze toegangsprijzmonitor gaat over het seizoen 2021/2022. De dataverzameling heeft plaatsgevonden tijdens de (invoering van de) coronamaatregelen (september-december 2021). De eerdere monitoren betroffen de seizoenen 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 en 2020/2021 (Davids et al., 2017; Davids et al., 2019a; Davids et al., 2019b, Davids et al., 2020; Davids & Hover, 2021a; Davids & Hover, 2021b).

1.2 Doel

Doel van de toegangsprijzmonitor is om op een eenduidige en overzichtelijke manier jaarlijks de toegangsprijzen van sportaccommodaties - zwembaden, ijsbanen en klim- en boulderhallen - te volgen. De informatie die dit oplevert kan gebruikt worden als input voor beleidsvorming om de inclusiviteit van sportdeelname te bevorderen.

1.3 Aanpak

Voor deze meting zijn de toegangsprijzen van zwembaden, ijsbanen en klim- en boulderhallen over het seizoen 2021/2022 geregistreerd. Deze toegangsprijzen worden vergeleken met voorgaande seizoenen (tabel 1.1).

Tabel 1.1 Geïntervieweerde toegangsprijzen van sportaccommodaties naar seizoen

Type	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Zwembaden	x	x	x	x	x	x
Ijsbanen	x	x	x	x	x	x
Klim- en boulderhallen			x	x	x	x
Loopevenementen			x			

Voor de bepaling van de gemiddelde toegangsprijs voor een zwembad beschikken we over de gegevens van 28 procent van de Nederlandse zwembaden die in de Database SportAanbod (DSA) zijn geregistreerd (527; tabel 1.2). Voor de ijsbanen beschikken we over de toegangsprijzen van alle banen. Bij bijna 60 procent van de klim- en boulderhallen beschikken we over de toegangsprijs (van vrijstaande hallen).

Tabel 1.2 Geïntervieweerde toegangsprijzen van sportaccommodaties in 2021/2022 (in absolute aantallen en procenten)

Type	Aantal geïntervieweerd	Aantal voorzieningen in DSA*	Dekkingspercentage
Zwembaden**	527	1.891	28%
IJsbanen***	21	21	100%
Klim- en boulderhallen****	54	92	59%

* Database SportAanbod (DSA), Mulier Instituut, 2022.

** Het totale aantal zwembaden (aantal voorzieningen in de DSA) is meer dan verdubbeld ten opzichte van de vorige meting. Dit komt doordat de afgelopen jaren veel werk is verzet rond het verzamelen, updaten en archiveren van zwembaden in de DSA.

*** Van de 21 kunstijsbanen beschikken er zestien over een 400-meterbaan.

**** De geanalyseerde klim- en boulderhallen zijn vrijstaande hallen waar een klimmuur of klimwand aanwezig is om de klimsport te beoefenen. Er geldt een toegangsprijs om hier te mogen klimmen of boulderen. Inpandige klimwanden zijn hierbij niet meegenomen, maar staan wel in de DSA. Klimmuren zijn bij het aantal voorzieningen in de DSA buiten beschouwing gelaten.

Het achterhalen en registreren van de toegangsprijzen is uitgevoerd door studenten van de HAN (Sport en Bewegen) en Fontys en door stagiairs van het Mulier Instituut. De verkregen data zijn door professionals van het Mulier Instituut, de HAN en Fontys op kwaliteit gecontroleerd en waar nodig gecorrigeerd.

Wij willen graag alle betrokkenen bedanken voor hun medewerking aan de dataverzameling. Het gaat hierbij om tweedejaarsstudenten van de opleidingen SPECO Sportmarketing en de Johan Cruijff Academy van Fontys, de studenten van de Minor Sport & Economie van de Sportkunde-opleiding van de HAN en stagiaires van het Mulier Instituut.

Kanttekeningen

Omdat de resultaten die betrekking hebben op de toegangsprijzen van de zwembaden en klim- en boulderhallen gebaseerd zijn op steekproeven, moet rekening gehouden worden met marges rond de uitkomsten. Daarnaast is het mogelijk dat de op de websites gepresenteerde toegangsprijzen niet de meest actuele zijn, waardoor dus wat ‘vertraging’ zit in stijging van de geregistreerde toegangsprijzen. Een derde kanttekening is dat het voorstelbaar is dat vooral de toegangsprijzen van kleine accommodaties ontbreken, omdat zij waarschijnlijk minder vaak over een website beschikken. Een vierde kanttekening is dat de steekproefomvang bij zwembaden door de jaren heen is uitgebreid. In deze rapportage worden in de kaarten de toegangsprijzen van zwembaden van regio's met minder dan vier waarnemingen niet getoond.

Toelichting uitsplitsingen

De gemiddelde toegangsprijzen van zwembaden zijn uitgesplitst naar kenmerken, zoals de mate van stedelijkheid. Deze kenmerken zijn gebaseerd op de kenmerken van de gemeente waar het desbetreffende zwembad is gevestigd. Daarnaast is onderscheid gemaakt tussen drie typen zwembaden (zwembaden met binnenbassin(s), met buitenbassin(s) en met binnen- en buitenbassin(s) (combizwembaden)). Andere relevante informatie over de kenmerken is:

- Nederland kent twintig krimp- en anticipeergebieden. De krimpgebieden zijn de gebieden waar de bevolkingskrimp het sterkst is. In de anticipeergebieden is de verwachting dat de bevolkingsomvang in de toekomst krimpt. De krimp- en anticipeergebieden zijn voornamelijk te vinden in de noordelijke provincies en in Limburg (bijlage 1).
- De consumentenprijsindex (CPI) geeft de inflatie weer als procentuele verandering ten opzichte van dezelfde periode in het jaar daarvoor. In deze rapportage is gebruikgemaakt van een CPI van 1,7 procent in 2017 (januari 2017 t.o.v. januari 2016), 1,5 procent in 2018

(januari 2018 t.o.v. januari 2017), 2,2 procent in 2019 (januari 2019 t.o.v. januari 2018), 1,8 procent in 2020 (januari 2020 t.o.v. januari 2019), 1,6 procent in 2021 (januari 2021 t.o.v. januari 2020) en 6,4 procent in 2022 (januari 2022 t.o.v. januari 2021). Deze informatie is verkregen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

- Onder een persoon met een Nederlandse achtergrond wordt een persoon verstaan van wie beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het land waar die persoon zelf is geboren.
- Data over het opleidingsniveau zijn afkomstig van de Enquête Beroepsbevolking (EBB) van het CBS. Het gaat bij deze enquête om een steekproef van de Nederlandse bevolking van zo'n 40.000 respondenten.

Gevolgen coronamaatregelen

De data voor dit onderzoek hebben betrekking op de periode dat het coronavirus in Nederland rondwaarde. Bij de vorige rapportage over 2020/2021 was dit eveneens het geval. In de conclusie wordt hier nader op ingegaan. Zie voor meer informatie over de gevolgen van coronamaatregelen voor de sportsector de vierde [Monitor Sport en corona](#) (Pulles et al., 2021).

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat over de toegangsprijzen van zwembaden, hoofdstuk 3 de toegangsprijzen van ijsbanen en hoofdstuk 4 over de toegangsprijzen van klim- en boulderhallen. In hoofdstuk 5 wordt tot besluit de conclusie verwoord.

2. Toegangsprijzen zwembaden

Dit hoofdstuk gaat over de toegangsprijzen voor zwembaden. Het betreft tarieven voor losse kaartjes en 'badenkaarten'. De 'badenkaarten' vallen onder de categorie van andere toegangsprijzen en worden in deze monitor voor het eerst meegenomen. Dit zijn toegangskaarten om meerdere keren, tegen een gereduceerd tarief, te kunnen zwemmen (bijvoorbeeld vijf of tien keer toegang). Abonnementen zijn buiten beschouwing gelaten.

Los zwembadbezoek

Gemiddeld kost een zwembadbezoek in 2021/2022 op basis van een kaartje voor eenmalige toegang 5,40 euro (tabel 2.1). Dat is, met verrekening van inflatie, een daling van 1 procent ten opzichte van het seizoen 2016/2017. De grootste prijsverandering heeft plaatsgevonden in anticipeerregio's (+ 24%). Ook in gemeenten met meer dan 200.000 inwoners (+ 13%) en in niet-stedelijke gemeenten (+ 12%) heeft een forse prijsverandering plaatsgevonden. Ten opzichte van vorig seizoen ligt de gemiddelde prijs van een toegangskaartje 27 eurocent hoger.

De toegangsprijzen voor een los kaartje liggen tussen de 2 en 23 euro (niet in tabel). De (grote) verschillen in toegangsprijs hebben vooral te maken met de verschillende voorzieningenniveaus van zwembaden. Een toegangskaartje is vaak goedkoper bij zwembaden met één (buiten)bad dan bij een grootschalig subtropisch zwembad met glijbanen.

Tabel 2.1 Gemiddelde toegangsprijs los zwembadbezoek naar gemeentekennmerken in 2016/2017 t/m 2021/2022 en de prijsverandering t.o.v. 2016/2017 (in euro's en procenten)

	2016/ 2017 (n=131)	2017/ 2018 (n=268)	2018/ 2019 (n=263)	2019/ 2020 (n=514)	2020/ 2021 (n=431)	2021/ 2022 (n=527)	Prijsverandering 2021/ 2022 t.o.v. 2016/2017 met verrekening CPI
<i>Krimp- en anticipeerregio</i>							
Krimpregio	4,33	4,41	4,62	4,62	4,99	4,92	0
Anticipeerregio	4,04	4,94	5,28	5,41	4,88	5,73	+ 24%
Normaal	4,90	4,94	5,13	5,24	5,19	5,39	- 4%
<i>Stedelijkheid</i>							
Zeer sterk stedelijk	4,42	4,40	4,67	4,73	4,92	5,00	- 1%
Sterk stedelijk	5,15	5,28	5,54	5,55	5,38	5,60	- 5%
Matig stedelijk	4,81	5,19	5,37	5,88	5,43	5,57	+ 1%
Weinig stedelijk	4,87	4,90	5,12	5,06	5,11	5,60	+ 1%
Niet stedelijk	3,91	4,34	4,52	4,98	4,64	5,00	+ 12%
<i>Inwoneraantal</i>							
200.000 of meer	3,94	4,22	5,21	4,75	4,86	5,06	+ 13%
85.000-200.000	4,80	5,09	5,02	5,13	5,25	5,45	- 1%
25.000-85.000	4,85	4,88	5,36	5,10	5,04	5,32	- 4%
Minder dan 25.000	4,96	4,96	4,77	5,74	5,39	5,73	+ 1%
Gemiddelde toegangsprijs	4,76	4,90	5,11	5,20	5,13	5,40	- 1%

Bron: CBS Statline, 2021; Contributiemonitor 2016/2017; Contributiemonitor 2017/2018; Contributiemonitor 2018/2019; Contributiemonitor 2019/2020; Toegangsprijzmonitor 2020/2021; Toegangsprijzmonitor 2021/2022. Bewerking: Mulier Instituut.

Nadere analyses laten zien dat de gemiddelde toegangsprijs positief correleert met het gemiddelde jaarinkomen per inwoner van de gemeente waar het zwembad gevestigd is (tabel 2.2). De gemiddelde toegangsprijs is hoger in gemeenten waar het gemiddelde jaarinkomen per inwoner relatief hoog is (5,45 euro) dan in gemeenten waar het gemiddelde jaarinkomen relatief laag is (4,60 euro).

Tabel 2.2 Gemiddelde toegangsprijs los zwembadbezoek naar gemeentekennmerken in 2021/2022 (in euro's, n=527)

<i>Gemeentelijke sportuitgaven per inwoner</i>	
Tot 50 euro	5,75
50 tot 65 euro	5,40
65 tot 80 euro	5,70
80 euro of meer	4,82
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner</i>	
Laag (< 23.000)	4,60
Middel (23.000–25.000)	4,89
Hoog (> 25.000)	5,45
<i>Aandeel sportverenigingslidmaatschap inwoners</i>	
0 tot 25 procent	5,33
25 tot 30 procent	5,52
30 procent of meer	5,31
<i>Migratieachtergrond inwoners</i>	
Tot 60 procent NL achtergrond	5,03
60 tot 80 procent NL achtergrond	5,55
80 tot 100 procent NL achtergrond	5,41
<i>Beweegrichtlijn (% inwoners dat voldoet)</i>	
0 tot 60 procent	5,42
60 tot 70 procent	4,51
70 procent of meer	6,70
<i>Aandeel hoogopgeleiden</i>	
Lager dan Nederlands gemiddelde	5,38
Hoger dan Nederlands gemiddelde	5,49
Gemiddelde toegangsprijs	5,40

Bron: CBS Statline, 2021; NOC*NSF, 2020; GGD'en, CBS en RIVM, 2020; Toegangsprijsmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

Toelichting: de standaarddeviatie bij de gemiddelde toegangsprijs over 2021/2022 is 2,37.

De standaarddeviatie is de maat voor de spreiding en geeft aan in hoeverre de in kaart gebrachte toegangsprijzen (waarden) afwijken van het gemiddelde.

Los zwembadbezoek voor zwembaden met en zonder recreatief gedeelte

Een los kaartje kost gemiddeld 18 procent meer bij een zwembad met recreatief gedeelte dan bij een zwembad zonder recreatief gedeelte (+ 0,87 euro; tabel 2.3). Vorig seizoen (2020/2021) was dit verschil 10 procent, in 2019/2020 18 procent en het seizoen daarvoor (2018/2019) nog 27 procent. Met verrekening van de CPI daalt de gemiddelde toegangsprijs voor zowel een zwembad zonder recreatief gedeelte (- 1%) als een zwembad met recreatief gedeelte (- 9%). In bijlage 2 staan de toegangsprijzen voor de seizoenen 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 en 2021/2022.

De grootste verschillen tussen zwembaden zonder en met recreatief gedeelte zijn te zien in gemeenten met minder dan 25.000 inwoners (+ 46%) en in anticipeerregio's (+ 43%). Daarnaast is de gemiddelde toegangsprijs ten opzichte van 2018/2019 - gecorrigeerd voor het CPI - bij zwembaden met recreatief gedeelte het meest gedaald in krimpregio's (- 22%).

Tabel 2.3 Gemiddelde toegangsprijs los zwembadbezoek naar zwembad* met en zonder recreatief gedeelte en naar gemeentekenmerken in 2021/2022 en de prijsverandering t.o.v. 2018/2019 (in euro's en procenten)**

	Zonder recreatief gedeelte (n=252)	Met recreatief gedeelte (n=269)	Prijsverschil recreatief gedeelte t.o.v. zonder recreatief gedeelte	Prijsverandering 2021/2022 t.o.v. 2018/2019 met verrekening CPI	
				Zonder recreatief gedeelte***	Met recreatief gedeelte****
<i>Krimp- en anticipeerregio</i>					
Krimpregio	4,50	5,34	+ 19%	- 1%	- 22%
Anticipeerregio	4,76	6,80	+ 43%	- 3%	+ 2%
Normaal	5,07	5,68	+ 12%	- 1%	- 9%
<i>Stedelijkheid</i>					
Zeer sterk stedelijk	4,95	5,07	+ 3%	- 1%	- 5%
Sterk stedelijk	5,31	5,76	+ 9%	- 3%	- 11%
Matig stedelijk	5,01	5,89	+ 18%	0%	- 9%
Weinig stedelijk	4,99	6,43	+ 29%	- 3%	- 3%
Niet stedelijk	4,60	5,37	+ 17%	+ 1%	- 13%
<i>Inwoneraantal</i>					
200.000 of meer	5,08	4,97	- 2%	0%	- 7%
85.000-200.000	4,97	5,87	+ 18%	- 6%	- 10%
25.000-85.000	4,98	5,60	+ 13%	+ 1%	- 10%
Minder dan 25.000	4,81	7,05	+ 46%	- 5%	0 %
Gemiddelde toegangsprijs	4,95	5,82	+ 18%	- 1%	- 9%

Bron: CBS Statline, 2021; Contributiemonitor 2018/2019, Mulier Instituut/HAN; Toegangsprijzmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

* Zes zwembaden zijn buiten beschouwing gelaten omdat niet bekend is of daar een recreatief gedeelte aanwezig is.

** Recreatief gedeelte: apart bad met fonteinen/stroomversnellingen/glijbaan/spuiten/enz.

*** In 2018/2019 lag het aantal waarnemingen bij zwembaden zonder recreatief gedeelte op 145.

**** In 2018/2019 lag het aantal waarnemingen bij zwembaden met recreatief gedeelte op 118.

Nadere analyses laten zien dat niet alleen de gemiddelde toegangsprijs voor zwembaden met recreatief gedeelte (18%) hoger is dan bij zwembaden zonder recreatief gedeelte, maar dat dit bij bijna alle uitsplitsingen naar achtergrondkenmerken ook zo is (tabel 2.4). Daarbij is het prijsverschil procentueel het grootst in gemeenten met inwoners met een laag gemiddeld jaarinkomen (+ 30%).

Tabel 2.4 Gemiddelde toegangsprijs los zwembadbezoek naar zwembad* met en zonder recreatief gedeelte en naar gemeentekennmerken in 2021/2022 (in euro's en procenten)**

	Zonder recreatief gedeelte (n=252)	Met recreatief gedeelte (n=269)	Prijsverschil recreatief gedeelte t.o.v. zonder recreatief gedeelte
<i>Gemeentelijke sportuitgaven per inwoner</i>			
Tot 50 euro	5,05	6,31	+ 25%
50 tot 65 euro	4,88	5,90	+ 21%
65 tot 80 euro	5,25	6,13	+ 17%
80 euro of meer	4,72	4,94	+ 5%
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner</i>			
Laag (< 23.000)	4,00	5,20	+ 30%
Middel (23.000–25.000)	4,37	5,67	+ 30%
Hoog (> 25.000)	5,03	5,84	+ 16%
<i>Aandeel sportverenigingslidmaatschap inwoners</i>			
0 tot 25 procent	4,94	5,70	+ 15%
25 tot 30 procent	4,97	6,01	+ 21%
30 procent of meer	5,01	5,56	+ 11%
<i>Migratieachtergrond inwoners</i>			
Tot 60 procent NL achtergrond	5,06	4,91	– 3%
60 tot 80 procent NL achtergrond	5,10	5,91	+ 16%
80 tot 100 procent NL achtergrond	4,92	5,89	+ 20%
<i>Beweegrichtlijn (% inwoners dat voldoet)</i>			
0 tot 60 procent	4,97	5,86	+ 18%
60 tot 70 procent	4,32	4,75	+ 10%
70 procent of meer		6,70	
<i>Aandeel hoogopgeleiden</i>			
Lager dan Nederlands gemiddelde	4,81	5,92	+ 23%
Hoger dan Nederlands gemiddelde	5,39	5,57	+ 3%
Gemiddelde toegangsprijs	4,95	5,82	+ 18%

Bron: CBS Statline, 2021; NOC*NSF, 2020; GGD'en, CBS en RIVM, 2020; Toegangsprijsmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

* Zes zwembaden zijn buiten beschouwing gelaten omdat niet bekend is of daar een recreatief gedeelte aanwezig is.

** Recreatief gedeelte: apart bad met fonteinen/stroomversnellingen/glijbaan/spuiten/enz.

Los zwembadbezoek naar type zwembad

Zwembaden kunnen ingedeeld worden in drie verschillende typen: binnenzwembaden (alleen één of meer binnenbassins), buitenzwembaden (alleen één of meer buitenbassins) en binnen- en buitenzwembaden (combizwembaden; één of meer binnenbassins en één of meer buitenbassins). De gemiddelde toegangsprijs voor een los kaartje is voor een zwembad met binnen- en buitenbad(en) het hoogst, namelijk 6,41 euro (tabel 2.5). Bij buitenzwembaden is deze het laagst (4,58 euro) en de gemiddelde toegangsprijs voor binnenzwembaden zit hier tussenin (5,48 euro).

De grootste verschillen tussen groepen gemeenten zijn te zien bij combizwembaden (binnen- en buitenzwembad). Zo is de gemiddelde toegangsprijs voor een los kaartje in zeer sterk stedelijke gemeenten relatief laag (5,31 euro) en in weinig stedelijke gemeenten relatief hoog (7,52 euro). De relatief hoge toegangsprijs geldt ook voor binnen- en buitenzwembaden in kleine gemeenten, met minder dan 25.000 inwoners. Daar is de gemiddelde toegangsprijs 8,59 euro. De gemiddelde toegangsprijs is het hoogst voor binnen- en buitenzwembaden in anticipeerregio's: 8,87 euro.

Tabel 2.5 Gemiddelde toegangsprijs los zwembadbezoek naar type zwembad* en naar gemeentekennmerken in 2021/2022 (in euro's)

	Binnenzwembad (n=244)	Buitenzwembad (n=166)	Binnen- en buitenzwembad (n=115)
<i>Krimp- en anticipeerregio</i>			
Krimpregio	5,01	4,32	5,74
Anticipeerregio	6,21	4,33	8,87
Normaal	5,37	4,71	6,23
<i>Stedelijkheid</i>			
Zeer sterk stedelijk	4,89	5,07	5,31
Sterk stedelijk	5,63	5,11	5,82
Matig stedelijk	5,40	4,32	6,39
Weinig stedelijk	5,74	4,65	7,52
Niet stedelijk	5,47	4,28	6,88
<i>Inwoneraantal</i>			
200.000 of meer	4,87	5,24	5,53
85.000–200.000	5,92	4,77	5,38
25.000–85.000	5,46	4,51	6,31
Minder dan 25.000	5,58	4,49	8,59
Gemiddelde toegangsprijs	5,48	4,58	6,41

Bron: CBS Statline, 2021; Toegangsprijsmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

* Twee zwembaden zijn buiten beschouwing gelaten omdat niet bekend is om welk type het gaat.

Tabel 2.6 Gemiddelde toegangsprijs los zwembadbezoek naar type zwembad* en naar gemeentekennmerken in 2021/2022 (in euro's)

	Binnenzwembad (n=244)	Buitenzwembad (n=166)	Binnen- en buitenzwembad (n=115)
<i>Gemeentelijke sportuitgaven per inwoner</i>			
Tot 50 euro	5,47	4,62	8,04
50 tot 65 euro	5,40	4,47	6,55
65 tot 80 euro	6,07	4,89	6,08
80 euro of meer	4,93	4,43	5,14
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner</i>			
Laag (< 23.000)	5,20	4,00	–
Middel (23.000–25.000)	5,34	4,18	4,70
Hoog (> 25.000)	5,50	4,62	6,47
<i>Aandeel sportverenigingslidmaatschap inwoners</i>			
0 tot 25 procent	5,21	4,78	6,03
25 tot 30 procent	5,67	4,45	7,03
30 procent of meer	5,36	4,59	6,83
<i>Migratieachtergrond inwoners</i>			
Tot 60 procent NL achtergrond	4,86	4,80	5,70
60 tot 80 procent NL achtergrond	5,44	4,92	6,12
80 tot 100 procent NL achtergrond	5,60	4,55	6,70
<i>Beweegrichtlijn (% inwoners dat voldoet)</i>			
0 tot 60 procent	5,50	4,57	6,52
60 tot 70 procent	4,43	–	4,67
70 procent of meer	7,00	6,10	–
<i>Aandeel hoogopgeleiden</i>			
Lager dan Nederlands gemiddelde	5,48	4,46	6,72
Hoger dan Nederlands gemiddelde	5,49	5,11	5,80
Gemiddelde toegangsprijs	5,48	4,58	6,41

Bron: CBS Statline, 2021; NOC*NSF, 2020; GGD'en, CBS en RIVM, 2020; Toegangsprijsmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

* Twee zwembaden zijn buiten beschouwing gelaten omdat niet bekend is om welk type het gaat.

Badenkaarten

Naast een los toegangkaartje voor één zwembadbezoek biedt drie kwart (76%) van de zwembaden ook badenkaarten aan. Een badenkaart is een kaart waarmee in één keer de toegang voor meerdere bezoeken (veelal tien of twaalf) wordt afgenomen. De gemiddelde prijs per zwembadbezoek met een badenkaart bedraagt 4,37 euro (tabel 2.7 en 2.8).

Bij de uitsplitsing naar recreatief gedeelte en type zwembad is de gemiddelde prijs per zwembadbezoek met een badenkaart bij buitenzwembaden (3,93 euro) het laagst en bij binnen- en buitenzwembaden (4,65 euro) het hoogst. De gemiddelde prijs per bezoek met een badenkaart is naar gemeentekenmerken hoogst bij binnen- en buitenzwembaden (combizwembaden) in gemeenten met minder dan 25.000 inwoners (5,38 euro) en het laagst voor buitenzwembaden in krimpregio's (3,76 euro).

Tabel 2.7 Gemiddelde prijs zwembadbezoek bij gebruik badenkaart naar gemeentekenmerken en zwembadkenmerken in 2021/2022 (in euro's)

		Recreatief gedeelte		Type zwembad		
	Gemiddeld (n=403)	Zonder recreatief gedeelte (n=195)	Met recreatief gedeelte (n=199)	Binnen- zwembad (n=205)	Buiten- zwembad (n=116)	Binnen- en buitenzwembad (n=81)
<i>Krimp- en anticipeerregio</i>						
Krimpregio	4,30	4,01	4,55	4,29	3,76	4,96
Anticipeerregio	4,44	4,16	4,80	4,72	3,95	4,76
Normaal	4,36	4,22	4,50	4,48	3,95	4,58
<i>Stedelijkheid</i>						
Zeer sterk stedelijk	4,27	4,14	4,41	4,14	4,62	4,48
Sterk stedelijk	4,63	4,44	4,77	4,72	4,25	4,69
Matig stedelijk	4,51	4,09	4,67	4,61	3,82	4,73
Weinig stedelijk	4,27	4,23	4,37	4,47	3,90	4,45
Niet stedelijk	4,25	3,99	4,49	4,67	3,77	4,87
<i>Inwoneraantal</i>						
200.000 of meer	4,21	4,20	4,22	4,05	4,62	4,35
85.000–200.000	4,55	4,06	4,89	4,66	3,97	4,75
25.000–85.000	4,34	4,28	4,42	4,57	3,90	4,49
Minder dan 25.000	4,37	4,06	4,82	4,46	3,79	5,38
Gemiddelde prijs per bezoek	4,37	4,19	4,55	4,51	3,93	4,65

Bron: CBS Statline, 2021; Toegangsprijsmonitor 2021/2022. Bewerking: Mulier Instituut.

Toelichting: de standaarddeviatie bij de gemiddelde prijs per bezoek bij badenkaart over 2021/2022 is 1,06. De standaarddeviatie is de maat voor de spreiding en geeft aan in hoeverre de in kaart gebrachte toegangsprijzen (waarden) afwijken van het gemiddelde.

Tabel 2.8 Gemiddelde prijs zwembadbezoek bij gebruik badenkaart naar gemeentekennmerken en zwembadkennmerken in 2021/2022 (in euro's)

	Recreatief gedeelte			Type zwembad		
	Gemiddeld (n=403)	Zonder recreatief gedeelte (n=195)	Met recreatief gedeelte (n=199)	Binnen- zwembad (n=205)	Buiten- zwembad (n=116)	Binnen- en buitenzwembad (n=81)
<i>Gemeentelijke sportuitgaven per inwoner</i>						
Tot 50 euro	4,56	4,33	4,84	4,72	3,92	5,29
50 tot 65 euro	4,36	4,26	4,48	4,48	3,87	4,60
65 tot 80 euro	4,54	4,39	4,69	4,67	4,23	4,64
80 euro of meer	4,08	3,87	4,31	4,10	3,79	4,44
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner</i>						
Laag (< 23.000)	3,56	2,50	4,62	4,62	2,50	
Middel (23.000–25.000)	3,83	3,70	3,98	3,94	3,60	3,89
Hoog (> 25.000)	4,42	4,25	4,58	4,55	3,97	4,69
<i>Aandeel sportverenigingslidmaatschap inwoners</i>						
0 tot 25 procent	4,42	4,02	4,76	4,32	4,07	4,90
25 tot 30 procent	4,43	4,48	4,40	4,71	3,82	4,71
30 procent of meer	4,26	4,16	4,38	4,56	3,95	4,21
<i>Migratieachtergrond inwoners</i>						
Tot 60 procent NL achtergrond	4,15	4,17	4,13	4,03	4,18	4,75
60 tot 80 procent NL achtergrond	4,51	4,20	4,76	4,55	4,22	4,58
80 tot 100 procent NL achtergrond	4,33	4,20	4,47	4,55	3,89	4,66
<i>Beweegrichtlijn (% inwoners dat voldoet)</i>						
0 tot 60 procent	4,37	4,19	4,54	4,51	3,92	4,70
60 tot 70 procent	3,92	3,73	4,16	3,92		3,91
70 procent of meer	5,58	–	5,58	5,79	5,17	
<i>Aandeel hoogopgeleiden</i>						
Lager dan Nederlands gemiddelde	4,31	4,10	4,52	4,48	3,85	4,66
Hoger dan Nederlands gemiddelde	4,53	4,47	4,61	4,56	4,28	4,63
Gemiddelde prijs per bezoek	4,37	4,19	4,55	4,51	3,93	4,65

Bron: CBS Statline, 2021; NOC*NSF, 2020; GGD'en, CBS en RIVM, 2020; Toegangsprijmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

In tabel 2.9 en 2.10 wordt de gemiddelde prijs per bezoek met een badenkaart weergegeven. Een bezoek met een badenkaart is gemiddeld 19 procent (1,03 euro) goedkoper dan een los kaartje.

Tabel 2.9 Kosten zwembadbezoek bij gebruik badenkaart naar gemeentekenmerken in 2021/2022 (in euro's en procenten, n=403)

	Prijs per bezoek	Kortingspercentage prijs per bezoek t.o.v. reguliere prijs
Krimp- en anticipeerregio		
Krimpregio	4,30	12%
Anticipeerregio	4,44	22%
Normaal	4,36	19%
Stedelijkheid		
Zeer sterk stedelijk	4,27	15%
Sterk stedelijk	4,63	17%
Matig stedelijk	4,51	19%
Weinig stedelijk	4,27	24%
Niet stedelijk	4,25	15%
Inwoneraantal		
200.000 of meer	4,21	17%
85.000–200.000	4,55	17%
25.000–85.000	4,34	18%
Minder dan 25.000	4,37	24%
Gemiddelde prijs per bezoek	4,37	19%

Bron: CBS Statline, 2021; Toegangsprijsmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

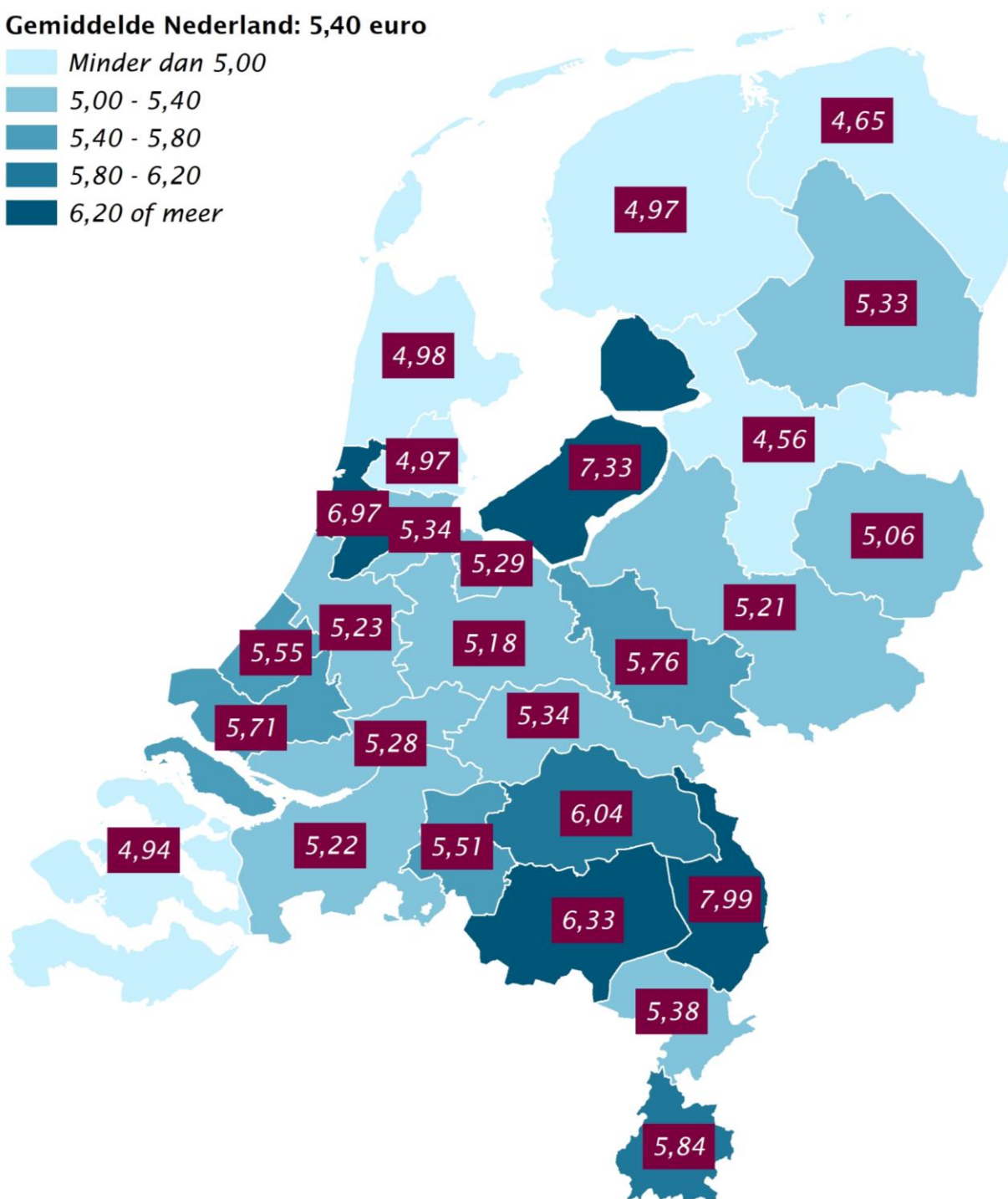
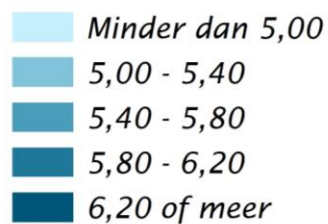
Tabel 2.10 Kosten zwembadbezoek bij gebruik badenkaart naar gemeentekenmerken in 2021/2022 (in euro's en procenten, n=403)

	Prijs per bezoek	Kortingspercentage prijs per bezoek t.o.v. reguliere prijs
<i>Gemeentelijke sportuitgaven per inwoner</i>		
Tot 50 euro	4,56	21%
50 tot 65 euro	4,36	19%
65 tot 80 euro	4,54	20%
80 euro of meer	4,08	15%
<i>Gemiddeld jaarinkomen per inwoner</i>		
Laag (< 23.000)	3,56	23%
Middel (23.000–25.000)	3,83	22%
Hoog (> 25.000)	4,42	19%
<i>Aandeel sportverenigingslidmaatschap inwoners</i>		
0 tot 25 procent	4,42	17%
25 tot 30 procent	4,43	20%
30 procent of meer	4,26	20%
<i>Migratieachtergrond inwoners</i>		
Tot 60 procent NL achtergrond	4,15	18%
60 tot 80 procent NL achtergrond	4,51	19%
80 tot 100 procent NL achtergrond	4,33	20%
<i>Beweegrichtlijn (% inwoners dat voldoet)</i>		
0 tot 60 procent	4,37	19%
60 tot 70 procent	3,92	13%
70 procent of meer	5,58	17%
<i>Aandeel hoogopgeleiden</i>		
Lager dan Nederlands gemiddelde	4,31	20%
Hoger dan Nederlands gemiddelde	4,53	18%
Gemiddelde prijs per bezoek	4,37	19%

Bron: CBS Statline, 2021; NOC*NSF, 2020; GGD'en, CBS en RIVM, 2020; Toegangsprijsmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

Kaart 2.1 Gemiddelde toegangsprijs los zwembadbezoek naar VSG-regio in 2021/2022 (in euro's, n=527)

Gemiddelde Nederland: 5,40 euro

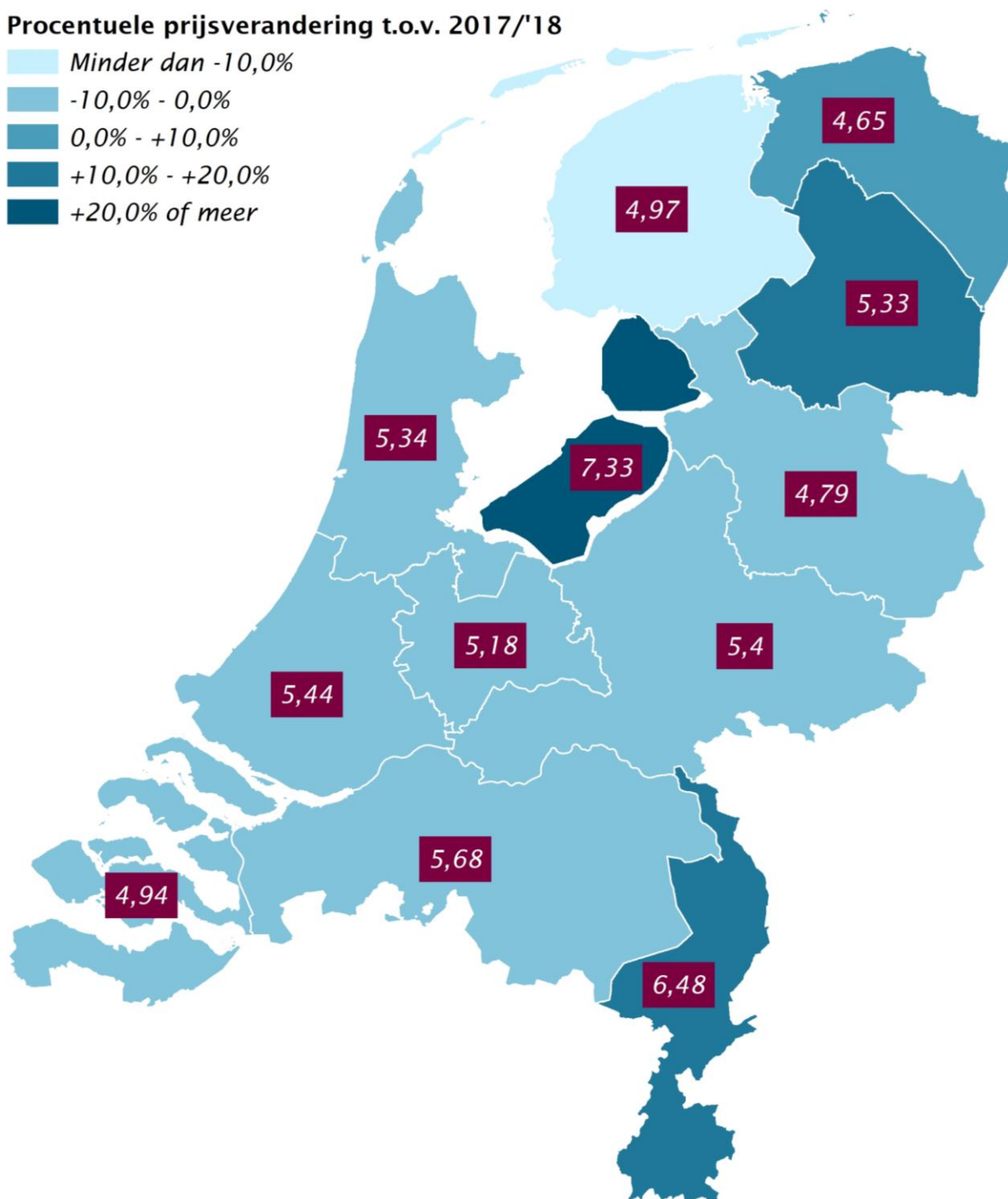

Bron: Toegangsprijsmonitor 2021/2022, Mulier Instituut.
 Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Kaart 2.2 Gemiddelde toegangsprijs los zwembadbezoek naar provincie in 2021/2022 (in euro's, n=527) en prijsverandering gecorrigeerd voor CPI t.o.v. 2018/2019 (n=268; in procenten en kleuren)

Procentuele prijsverandering t.o.v. 2017/'18

- Minder dan -10,0%*
- 10,0% - 0,0%*
- 0,0% - +10,0%*
- +10,0% - +20,0%*
- +20,0% of meer*

Bron: Toegangsprijsmonitor 2021/2022, Mulier Instituut.
Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

3. Toegangsprijzen ijsbanen

Los ijsbaanbezoek

Nederland telt 21 kunstijsbanen die in het winterseizoen (oktober t/m maart) zijn geopend. De gemiddelde toegangsprijs van een los kaartje voor ijsbanen is in 2021/2022 7,88 euro en ligt 44 eurocent hoger dan vorig seizoen (tabel 3.1). De toegangsprijzen liggen in 2021/2022 tussen 6,00 euro (Silverdome PWA) en 10,50 euro (De Vechtsebanen, voor een dagdeel). De toegangsprijs van één ijsbaan is in het afgelopen seizoen gedaald: het Triavium in Nijmegen (35 eurocent gedaald). De toegangsprijzen van andere ijsbanen zijn in het afgelopen seizoen gelijk gebleven of gestegen (stijging tussen 0,20 en 3,60 euro). De grootste stijging vond plaats bij Sportiom in Den Bosch.

Tabel 3.1 Gemiddelde toegangsprijs los ijsbaanbezoek in de periode 2015/2016–2021/2022 en de prijsverandering t.o.v. 2015/2016 (in euro's en procenten, n=21)

Ijsbaan	Toegangsprijs							Prijsverandering 2021/ 2022 t.o.v. 2015/2016 met verrekening CPI
	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	
Silverdome PWA	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50	6,00	6,00	– 31%
De Meent*	5,50	5,60	5,80	5,80	5,90	5,90	6,10	– 4%
Schaatshal Leiden	5,00	5,10	5,50	5,50	6,00	6,00	6,50	+ 12%
Glanerbrook*	5,75	5,90	5,95	6,20	6,40	6,95	6,95	+ 4%
Ijsbaan Ireen Wüst*	6,35	6,40	6,45	6,55	6,75	6,80	7,00	– 5%
Schaatsbaan Rotterdam*	5,00	5,50	5,00	5,50	6,75	n.b.	7,50	+ 29%
Elfstedenhal*	6,50	6,50	6,50	7,00	7,00	7,00	7,50	– 1%
Ijssportcentrum Eindhoven*	8,00	8,00	6,50	n.b.	7,00	7,20	7,50	– 19%
Ijsbaan Haarlem*	6,30	6,50	6,60	7,00	7,00	7,20	7,50	+ 3%
Kunstijsbaan Breda*	6,30	6,35	6,40	6,65	7,00	7,30	7,60	+ 4%
De Westfries*	6,50	6,50	6,70	7,00	7,00	7,60	7,60	+ 1%
Sportboulevard Dordrecht	n.b.	5,60	5,60	n.b.	7,00	7,30	7,65	
Twente Ijsbaan*	6,75	6,75	7,00	7,25	7,25	7,75	7,75	– 1%
De Scheg*	6,80	6,95	7,10	7,50	7,75	8,05	8,05	+ 2%
Kardinge*	6,50	7,25	7,40	7,70	7,80	8,10	8,35	+ 11%
Ijscomplex Jaap Eden*	6,80	6,90	7,20	7,70	7,80	8,10	8,50	+ 8%
De Uithof*	8,00	8,00	8,00	8,25	8,45	7,00	8,50	– 8%
Triavium	7,25	7,25	7,40	7,75	8,00	9,35	9,00	+ 7%
Thialf*	7,50	8,00	8,00	8,00	8,50	9,25	9,50	+ 9%
Sportiom**	7,95	8,95	8,95	8,00	8,00	6,40	10,00	+ 8%
De Vechtsebanen*	8,50	8,50	9,00	9,00	9,50	9,50	10,50	+ 6%
Gemiddeld	6,74 (n=20)	6,86 (n=21)	7,02 (n=22)	7,29 (n=20)	7,47 (n=22)	7,44 (n=20)	7,88 (n=21)	+ 1%

Bron: Contributiemonitor 2016/2017, Mulier Instituut/HAN; Contributiemonitor 2017/2018, Mulier Instituut/HAN; Contributiemonitor 2018/2019, Mulier Instituut/HAN; Contributiemonitor 2019/2020, Mulier Instituut/HAN/Fontys; Toegangsprijzmonitor 2020/2021, Mulier Instituut; Toegangsprijzmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

* Ijsbanen met een 400-meterbaan. ** In 2020 is de fun-ijsbaan gesloten.

De toegangsprijs voor de schaatsbaan in Rotterdam is in zes seizoenen procentueel het sterkst gestegen, namelijk met 29 procent (2021/2022 t.o.v. 2015/2016, gecorrigeerd voor de CPI).

Rittenkaarten

Naast een los toegangkaartje voor één bezoek kunnen ijsbanen ook rittenkaarten aanbieden. Dit zijn toegangkaarten voor meerdere bezoeken.

Bij 17 van de 21 ijsbanen kunnen deze rittenkaarten gekocht worden. Meestal worden rittenkaarten voor tien bezoeken verkocht. De prijs per bezoek bedraagt bij de afdruk van rittenkaarten gemiddeld 6,76 euro (tabel 3.2). Dit is 14 procent (1,13 euro) goedkoper dan een los kaartje.

Tabel 3.2 Kosten rittenkaart ijsbaanbezoek in 2021/2022 (in euro's en procenten, n=17*)

Ijsbaan	Kosten rittenkaart	Aantal ritten	Prijs per rit	Kortingspercentage prijs per rit t.o.v. reguliere prijs
De Meent	54,90	10	5,49	10%
Schaatshal Leiden	58,50	10	5,85	10%
Ijscomplex Jaap Eden	60,60	10	6,06	29%
Elfstedenhal	67,50	11	6,14	18%
Ijsbaan Ireen Wüst	62,70	10	6,27	10%
Twente Ijsbaan	69,75	11	6,34	18%
Schaatsbaan Rotterdam	63,50	10	6,35	15%
De Scheg	66,80	10	6,68	17%
Kennemerland Kunstijsbaan	67,50	10	6,75	10%
IJssportcentrum Eindhoven	67,50	10	6,75	10%
De Westfries	68,40	10	6,84	10%
Kunstijsbaan Breda	68,40	10	6,84	10%
Sportboulevard Dordrecht	69,00	10	6,90	10%
Kardinge	83,50	12	6,96	17%
Thialf	80,00	10	8,00	16%
Triavium	81,00	10	8,10	10%
De Vechtsebanen	94,05	11	8,55	19%
Gemiddeld	69,62	10,3	6,76	14%

Bron: Toegangsmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

* Van de ijsbanen Glanerbrook (Geleen), Silverdome PWA (Zoetermeer), De Uithof (Den Haag) en Sportiom (Den Bosch) is niet bekend of hier rittenkaarten aangeboden worden.

4. Toegangsprijzen klim- en boulderhallen

De toegangsprijzen van klim- en boulderhallen die in kaart gebracht zijn, hebben betrekking op 'eigenstandige' hallen. Inpandige klim- en boulderwanden in een sporthal en openbaar toegankelijke buitenklimwanden zijn niet meegenomen.

Klimhallen

De gemiddelde toegangsprijs voor volwassenen om één keer (vaak een dag zonder tijdslimiet) te klimmen is 14,04 euro (tabel 4.1). Jongvolwassenen en studenten betalen ongeveer hetzelfde (gemiddeld 14,05 euro), de jeugd 11,71 euro en pupillen 9,91 euro. De toegangsprijzen zijn in vergelijking met het afgelopen seizoen gestegen; bij senioren gaat het om een stijging van 1,60 euro.

Tabel 4.1 Gemiddelde toegangsprijs klimhal in 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 en 2021/2022 en de prijsverandering t.o.v. 2018/2019 (in euro's en procenten)

	2018/2019 (n=39)	2019/2020 (n=38)	2020/2021 (n=35)	2021/2022 (n=38)	Prijsverandering (%)
Volwassenen*	12,50	12,64	12,44	14,04	+ 2%
Jongvolwassenen en studenten**	10,95	10,94	12,11	14,05	+ 17%
Jeugd***	10,82	10,73	11,09	11,71	- 2%
Pupillen****	8,62	8,37	9,82	9,91	+ 4%

Bron: Contributiemonitor 2018/2019, Mulier Instituut/HAN; Contributiemonitor 2019/2020, Mulier Instituut/HAN/Fontys; Toegangsprijzmonitor 2020/2021, Mulier Instituut; Toegangsprijzmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

Toelichting: n (aantal waarnemingen) is gebaseerd op het aantal toegangsprijzen voor volwassenen.

Prijsverandering is met verrekening CPI t.o.v. 2018/2019.

* Vaak 18+ of 25+, ** Vaak 18-24 jaar of studenten, *** Vaak 8-17 of 10-17 jaar, **** Vaak tot en met 7 jaar, 6 tot en met 9 jaar of een onder-18-prijs.

Vergeleken met het seizoen 2018/2019 zijn de gemiddelde toegangsprijzen van klimhallen - met verrekening van de inflatie - voor volwassenen licht gestegen (+ 2%; tabel 4.1). Gecorrigeerd voor de inflatie dalen alleen de toegangsprijzen van klimhallen voor jeugd (- 2%). Opvallend is de stijging van de gemiddelde toegangsprijs voor jongvolwassenen en studenten (+ 17%).

Boulderhallen

De gemiddelde toegangsprijs voor volwassenen om één keer te boulderen is 12,10 euro (tabel 4.2).

Jongvolwassenen en studenten betalen 11,48 euro, de jeugd 9,85 euro en pupillen 7,85 euro. De toegangsprijzen zijn in vergelijking met het afgelopen seizoen (op de pupillen na) gestegen; bij senioren gaat het om een stijging van 1,45 euro.

Tabel 4.2 Gemiddelde toegangsprijs boulderhal in 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 en 2021/2022 en de prijsverandering t.o.v. 2018/2019 (in euro's en procenten)

	2018/2019 (n=18)	2019/2020 (n=18)	2020/2021 (n=23)	2021/2022 (n=38)	Prijsverandering (%)
Volwassenen*	10,29	10,46	10,65	12,10	+ 7%
Jongvolwassenen en studenten**	8,93	9,11	9,88	11,48	+ 17%
Jeugd***	7,92	8,23	8,92	9,85	+ 13%
Pupillen****	6,71	7,13	8,06	7,85	+ 6%

Bron: Contributiemonitor 2018/2019, Mulier Instituut/HAN; Contributiemonitor 2019/2020, Mulier Instituut/HAN/Fontys; Toegangsprijsmonitor 2020/2021, Mulier Instituut; Toegangsprijsmonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

Toelichting: n (aantal waarnemingen) is gebaseerd op het aantal toegangsprijzen voor volwassenen.

Prijsverandering is met verrekening CPI t.o.v. 2018/2019.

* Vaak 18+ of 25+, ** Vaak 18–24 jaar of studenten, *** Vaak 8–17 of 10–17 jaar, **** Vaak tot en met 7 jaar, 6 tot en met 9 jaar of een onder-18-prijs.

In vergelijking met het seizoen 2018/2019 zijn de gemiddelde toegangsprijzen voor boulderhallen - gecorrigeerd voor de inflatie - voor volwassenen gestegen (+ 7%, tabel 4.2). Ook bij jongvolwassenen en studenten (+ 17%), jeugd (+ 13%) en pupillen (+ 6%) is de gemiddelde toegangsprijs sterker gestegen dan de inflatie.

5. Conclusie

Kernuitkomsten

Zwembaden

De gemiddelde prijs voor een los kaartje voor een zwembad voor één persoon bedraagt in het seizoen 2021/2022 5,40 euro. Als dit gecorrigeerd wordt voor de inflatie vanaf 2016/2017, gaat het om een prijsdaling van 1 procent. De toegangsprijzen voor een los kaartje liggen tussen de 2 en 23 euro, een bandbreedte die samenhangt met de uiteenlopende voorzieningenniveaus van de zwembaden.

Een los kaartje kost gemiddeld 18 procent meer bij een zwembad met recreatief gedeelte ten opzichte van een zwembad zonder recreatief gedeelte (+ 0,87 euro). Vorig seizoen (2020/2021) was dit verschil 10 procent, in 2019/2020 18 procent en het seizoen daarvoor (2018/2019) nog 27 procent. Met verrekening van de inflatie daalt de gemiddelde toegangsprijs voor zowel een zwembad zonder recreatief gedeelte (- 1%) als een zwembad met recreatief gedeelte (- 9%) ten opzichte van 2018/2019.

De gemiddelde toegangsprijs is het hoogst voor zwembaden met één of meer binnenbassins en één of meer buitenbassins (combizwembaden), namelijk 6,41 euro. Voor zwembaden met alleen één of meer binnenbassins is de gemiddelde toegangsprijs 5,48 euro en voor zwembaden met alleen één of meer buitenbassins 4,58 euro.

Drie kwart van de zwembaden biedt badenkaarten aan, waarmee vaak tien of twaalf keer het zwembad bezocht kan worden. De gemiddelde prijs per bad is bij de afname van badenkaarten 4,37 euro. Hiermee is een zwembadbezoek met een badenkaart 19 procent goedkoper dan een los kaartje tegen normaal tarief.

Ijsbanen

Voor toegang tot een ijsbaan moest voor een los kaartje in het seizoen 2021/2022 gemiddeld 7,88 euro betaald worden. De gemiddelde toegangsprijs was bij de afname van een rittenkaart 6,76 euro. Met verrekening van de inflatie zijn de gemiddelde toegangsprijzen voor een los kaartje met 1 procent gestegen ten opzichte van 2015/2016.

Klim- en boulderhallen

De gemiddelde toegangsprijs voor volwassenen om één keer te klimmen was in het seizoen 2021/2022 14,04 euro en voor boulderen 12,10 euro. Dit is - met verrekening van de inflatie - voor klimmen een stijging van 2 procent ten opzichte van het seizoen ervoor en voor boulderen een stijging van 7 procent.

Gevolgen corona?

Voor deze monitor zijn data verzameld in de periode dat het coronavirus in Nederland rondwaarde en beleidsmaatregelen in de sport werden doorgevoerd. Het geïsoleerde effect van het coronavirus op de ontwikkeling van de gemiddelde toegangsprijzen is op basis van de verzamelde gegevens voor de korte termijn vast te stellen, maar voor de langere termijn nog onduidelijk. De vergelijking kan gemaakt worden met het scenario zonder het coronavirus. Hieruit blijkt dat de gemiddelde toegangsprijs voor zwembaden en ijsbanen in vergelijking met het vorige seizoen niet veel is veranderd.

Dit betekent niet automatisch dat deze accommodaties geen financieel malheur hebben gekend. Financiële tegenvallers hoeven niet altijd op de consument te worden verhaald. Het is mogelijk dat er is ingeteerd op de reserves of bezuinigingen zijn doorgevoerd (mogelijkerwijs op personeel), investeringen zijn uitgesteld en/of de prijzen voor versnaperingen zijn verhoogd. Met aanvullend (kwalitatief)

onderzoek kan meer inzicht worden verkregen in de invloed van het coronavirus op de ontwikkeling van de tarieven.

Vervolg

Het Mulier Instituut, de HAN en Fontys zijn voornemens de toegangsprijzen van sportaccommodaties jaarlijks te blijven monitoren. Hiermee kan inzichtelijk gemaakt worden hoe deze zich in de tijd ontwikkelen. In het geval van een volgende meting over 2022/2023 zullen de toegangsprijzen van zwembaden, ijsbanen en klim- en boulderhallen opnieuw in kaart gebracht worden.

Referenties

CBS Statline (2021). *Kerncijfers wijken en buurten 2021*.

Davids, A., Van der Roest, J., Van der Poel, H., Schoemaker, J., Van Genderen, S., & De Boer, W. (2017). *Contributiemonitor 2016/2017: contributies in de Nederlandse sport*. Mulier Instituut.

Davids, A., Hover, P., De Boer, W., & Schoemaker, J. (2019a). *Contributiemonitor 2017/2018: contributies en toegangsprijzen in de Nederlandse Sport*. Mulier instituut/Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN).

Davids, A., Hover, P., De Boer, W., & Schoemaker, J. (2019b). *Contributiemonitor 2018/2019: contributies en toegangsprijzen in de Nederlandse sport*. Mulier instituut/Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN).

Davids, A., Hover, P., De Boer, W., Schoemaker, J., Berfelo, B., Van Bezooijen, B., & Van Rooijen, M. (2020). *Contributiemonitor 2019/2020: contributies en toegangsprijzen in de Nederlandse sport*. Mulier Instituut/Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)/Fontys Economische Hogeschool Tilburg.

Davids, A., & Hover, P. (2021a). *Toegangsprijzmonitor 2020/2021: toegangsprijzen Nederlandse sportaccommodaties*. Mulier instituut.

Davids, A., & Hover, P. (2021b). *Contributiemonitor 2020/2021: contributies Nederlandse sportverenigingen*. Mulier instituut.

GGD'en, CBS, & RIVM (2020). *Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen. Sport en bewegen in cijfers*. Geraadpleegd op 2 maart 2022, van <https://www.sportenbewegenincijfers.nl/kaarten/beweegrichtlijnen>

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2019). *Indeling krimp- en anticipeerregio's*. Geraadpleegd op 14 juni 2022, van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2019/07/25/indeling-gemeenten-krimpregios-en-anticipeerregios-per-1-januari-2019>

NOC*NSF (2020). *Op de kaart: Sportlidmaatschappen. Sport en bewegen in cijfers*. Geraadpleegd op 2 maart 2022, van <https://www.sportenbewegenincijfers.nl/kaarten/sportlidmaatschappen>

Pulles, I., Van Eldert, P., & Van der Poel, H. (Reds.) (2021). *Monitor Sport en corona IV*. Mulier Instituut.

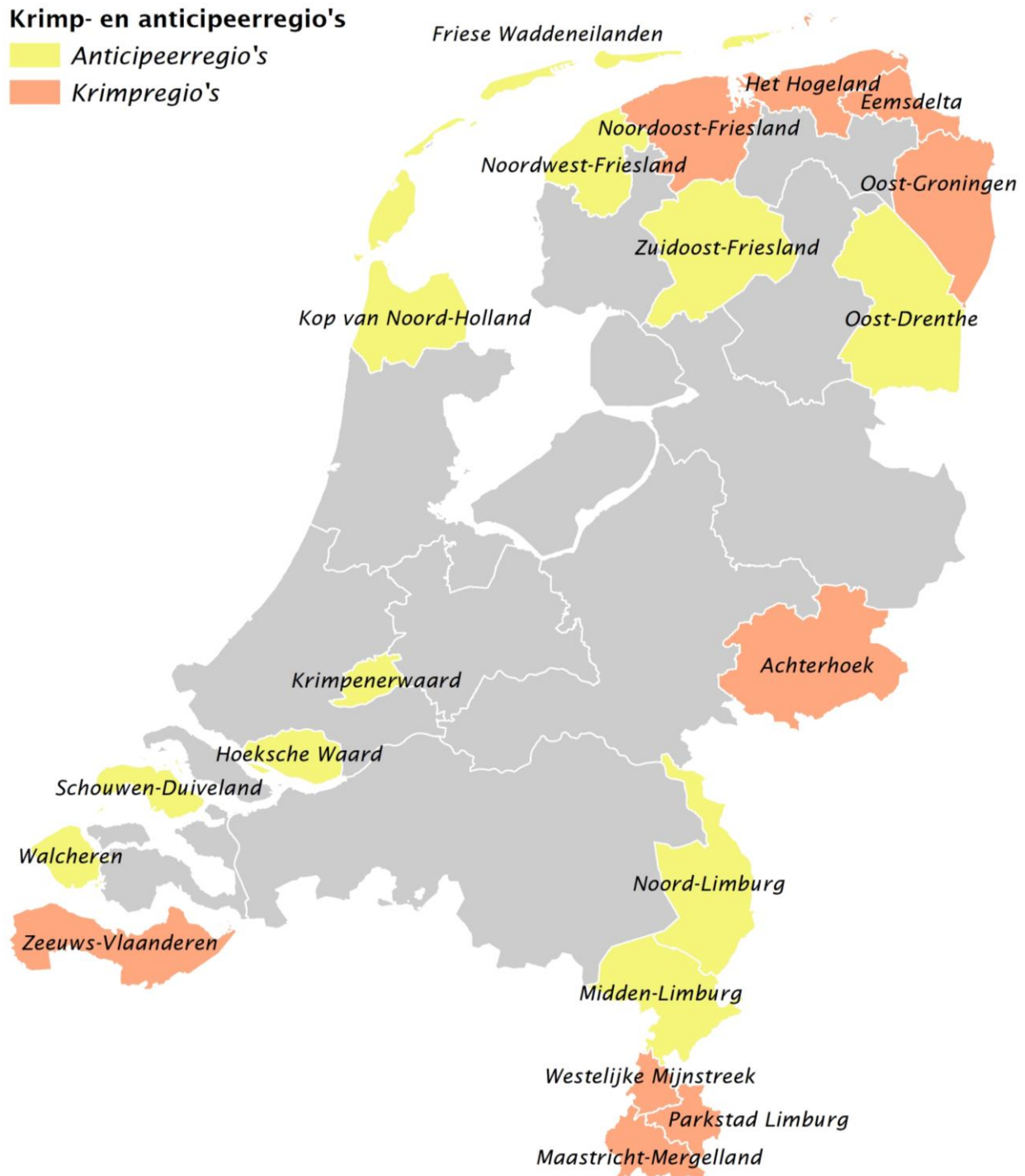
Bijlage 1 Krimp- en anticipeergebieden

Kaart b1.1 Krimp- en anticipeergebieden in Nederland

Krimp- en anticipeerregio's

Anticipeerregio's

Krimpregio's

Bron: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2019.

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Bijlage 2 Toegangspreis zwembaden naar met/zonder recreatief gedeelte

Tabel b2.1 Gemiddelde toegangspreis losse kaartverkoop zwembaden naar zwembad met en zonder recreatief gedeelte* in 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 en 2021/2022 (in euro's)

	2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
	Zonder recreatief gedeelte (n=145)	Met recreatief gedeelte (n=118)	Zonder recreatief gedeelte (n=236)	Met recreatief gedeelte (n=230)	Zonder recreatief gedeelte (n=168)	Met recreatief gedeelte (n=177)	Zonder recreatief gedeelte (n=252)	Met recreatief gedeelte (n=269)
<i>Krimp- en anticipeerregio</i>								
Krimpregio	4,15	6,22	4,51	4,53	4,67	4,91	4,50	5,34
Anticipeerregio	4,48	6,08	4,42	5,95	4,22	5,20	4,76	6,80
Normaal	4,64	5,70	4,62	5,44	4,81	5,26	5,07	5,68
<i>Stedelijkheid</i>								
Zeer sterk stedelijk	4,54	4,83	4,68	4,78	4,82	4,91	4,95	5,07
Sterk stedelijk	4,97	5,85	4,85	5,59	5,08	5,46	5,31	5,76
Matig stedelijk	4,56	5,91	4,56	5,66	4,80	5,43	5,01	5,89
Weinig stedelijk	4,66	6,05	4,49	5,70	4,71	5,18	4,99	6,43
Niet stedelijk	4,12	5,61	4,51	4,89	4,16	4,81	4,60	5,37
<i>Inwoneraantal</i>								
200.000 of meer	4,06	4,88	4,67	4,80	4,81	4,71	5,08	4,97
85.000–200.000	4,81	5,94	4,66	5,54	4,95	5,34	4,97	5,87
25.000–85.000	4,46	5,64	4,58	5,15	4,66	5,07	4,98	5,60
Minder dan 25.000	4,59	6,41	4,49	6,75	4,65	5,85	4,81	7,05
Gemiddelde toegangspreis	4,56	5,78	4,58	5,40	4,72	5,21	4,95	5,82

Bron: CBS Statline, 2021; Contributiemonitor 2018/2019, Mulier Instituut/HAN; Contributiemonitor 2019/2020, Mulier Instituut/HAN/Fontys; Toegangspreismonitor 2020/2021, Mulier Instituut; Toegangspreismonitor 2021/2022, Mulier Instituut. Bewerking: Mulier Instituut.

* Recreatief gedeelte: apart bad met fonteinen/stroomversnellingen/glijbaan/spuiten/enz.

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Mulier Instituut | Sportonderzoek voor beleid en samenleving
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl

